

РЕШЕНИЕ

№ 21312

гр. София, 28.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав, в публично заседание на 05.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **11260** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 85, ал.1 и ал. 4, вр. чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Х. А. М., [дата на раждане] в С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., чрез адв.Г. Г., против Решение № 5022/08.10.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно и незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон и целта на закона. Според жалбоподателя, административният акт е постановен в нарушение на чл.35 и чл.36 АПК, при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ от решаващия орган. Моли оспореното решение да бъде отменено.
В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв.Г., който поддържа жалбата на наведените в нея основания.

Ответникът - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, се представлява от юрк. Х., който оспорва жалбата и моли съда да остави в сила оспорвания административен акт.

Софийска градска прокуратура не изразява становище по жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК, вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № ПМЗ-В- 2041/17.07.2025 г. на РПЦ - [населено място], Х. А. М.,

от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение: женен, ЛНЧ [ЕГН], е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на карта за самоличност в оригинал.

По първата молба с рег. № 7387/06.11.2023 г. председателят на ДАБ при МС се е произнесъл с решение № 5341/08.04.2024 г. като отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на молителя. Административният акт е връчен служебно и обжалван от Х. А. М. пред Административен съд - София град. С решение № 28264/27.12.2024 г. АССГ, Първо отделение 54 състав отхвърля жалбата на молителя и решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, но не е обжалвано по надлежния ред. Подадена е последваща молба с рег. № УП 31114/27.01.2025 г. и интервюиращ орган е излязъл с решение № 8X/10.02.2025 г., с което не допуска до производство за международна закрила Х. А. М.. Административният акт е обжалван пред Административен съд - София град. С решение № 21820/25.06.2025 г. АССГ, Първо отделение, 47 състав, отменя процесуално незаконосъобразно решение № 8X/10.02.2025 г. на интервюиращ орган, следствие на което лицето е повторно регистрирано С писмо рег. № УП-7031/02.05.2025 г. директорът на РПЦ С., ДАБ-МС, е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-6460 от 11.06.2025г. директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С Х. А. М. е проведено интервю на 29.07.2025г., в което мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с войната, която започнала още по времето на управлението на Б. А.. Чужденецът заявява, че е напуснал С. за първи път през октомври месец 2023 г. за Т.. След престой от три дни на турска територия през ноември същата година влиза в Република България отново нелегално. Разказва, че е вървял пеша и след това с кола е достигнал [населено място]. Добавя, че е бил регистриран и настанен, но е решил да отиде в [населено място] да се лекува и да работи. Пояснява, че е бил болен и нахапан от дървеници, но по-важно било че е трябвало да помага финансово на семейството си и на своята майка. Заявява, че е поискал разрешение да напусне зоната за дживение, но не е дочакал отговора, тъй като не се чувствал физически и психически добре. Посочва, че си е намерил работа като водопроводчик.

Посочва, че след падането на режима И. започнал да бомбардира и той не можел да се върне там. Разказва, че неговото село е превзето от И., който по негови думи забранявали на населението да напускат домовете си. Съобщава за проблеми между друзи и араби в района, които са се задълбочили и дори се стигало до убийства. Допълва, че правителството не правело нищо за хората и се изграждали военни лагери на мястото на къщите на хората. Разказва, че ако човек реши да се премести от района ще умре, тъй като границите са затворени и няма по какъв начин да премине. Заявява, че хората, които имали финансова възможност и роднини напускали района. Уточнява, че израелците искат да завземат територии, които са били техни и че имало споразумение от ООН да не навлизат в провинция К., но те си правели каквото искат. Добавя, че нямало болници и адекватно лечение, и че ако човек не загине поради възникнал конфликт ще загине от липса на медицинска помощ.

Молителят съобщава, че баща му е изчезнал през 2012 г. и не знаели какво се е случило с него до 2024 г. когато паднал режима на А. и разбрали, че бил починал, тъй като личната му карта била намерена от новото правителство и станало ясно, че е бил в затвор в С.. Посочва, че през 2014 г. по-големия му брат е починал по време на бомбардировка. Разказва, че не е напуснал С. защото е нямал финансова възможност по-рано и е било много опасно. Кандидатът за закрила споделя, че

няма сигурност в С. и че не може да се премести да живее в друг район, поради финансово затруднение и трудния начин на живот в С.. Х. А. М. уточнява, че израелците убивали хора без да се смущават и че групировките не били толкова лоши в сравнение с тях. Пояснява, че дори и да отиде сега в [населено място] там имало проблеми между араби и друзи и че много хора са загинали по пътя към столицата на С..

Допълва, че в страната му по произход са останали да живеят майка му, съпругата с децата му, една сестра и трима братя. Уточнява, че семейството му е много отчаяно, защото виждали как умират хора и падали бомби. В заключение чуждият гражданин посочва, че иска да получи закрила в Република България, защото е спокойно, няма опасност за живота му и има работа и може да изпраща пари и да помага на семейството си. Заявява, че работи като водопроводчик. За себе си молителят споделя, че има средно образование.

Търсещият международна закрила декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход. Разказва, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Декларира, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и/ли психическо насилие в държавата му на произход.

Със становище рег. № УП 32114 от 20.08.2025г. председателя на ДАБ – МС не възразява на Х. А. М. да се предостави закрила в Р.България, в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С оспореното в настоящото производство Решение № 5022/08.10.2025 г., председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. А. М.. След като е обсъдил противоречията в представената бежанска история, административният орган от изявленията на чужденеца, е направил извод, че причината за напускането на страната му е намирането на по-добър живот, а не търсената закрила. Заклучил е, че при установените факти и обстоятелства за Х. А. М. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Счита, че изявленията на сирийския гражданин не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ във вр. с чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. С оглед на заявената от него бежанска история е направил извод, че в конкретния случай не се установяват опасения за сигурността на живота на молителя в С., които да са относими към признаване на качеството му на бежанец и предоставяне на закрила по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Приел е и че не се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл.8, ал.7 и 8 от ЗУБ и е отхвърлил искането за предоставяне на статут на бежанец като неоснователно. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унизително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справката, изготвена от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във

всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ-МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително.

Заклучил е също, че следва да се вземе под внимание обстоятелството, че според заявленията на кандидата, в селото на молителя се намират членове на семейството му, като по думите му причината той да напусне района и страната, е мотивирана основно от проблеми от финансов характер и трудно преживяване. Ако действително близките на чуждия гражданин, в страната им по произход и по специално в населеното им място по обичайно пребиваване, са се сблъскали с каквито и да е проблеми или е имало заплахата или риск за живота и сигурността им, то те несъмнено биха избрали да напуснат незабавно даденото място, независимо дали разполагат с финансова възможност да организират нелегално напускане на страната и колкото и да е труден маршрута по който биха преминали. Въпреки това същите продължават да пребивават на същото място, като единствено молителят е бил избран да продължи пътя си достигайки територията на Европа. В заключение е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представена справка, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ - МС относно актуалната обществено-политическа обстановка в С. с вх. № МД-02-262 от 19.05.2025г.

В хода на съдебното обжалване от ответника е представена допълнително справка, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ - МС, с вх. № МД-02-498/18.09.2025 г. относно актуалната обществено-политическа обстановка в С. към 18.10.2025 г.

При така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Административният акт е издаден в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не

желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава на някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсеция закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Няма данни да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. В проведеното интервю изрично заявява, че не е влизал във взаимоотношения с властите в С.. От бежанската му история става ясно, че не е напуснал С., поради настъпване на конкретно събитие. Заключение в този случай е, че към конкретния момент, той е взел решение да напусне страната си по произход без видима причина възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на С. е съществувал вътрешен въоръжен конфликт характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, че се намира в неблагоприятно външнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец

Правилно в обжалваното решение от председателя на ДАБ-МС е прието, че представената бежанска история е с ниска степен на относимост към предметния обхват на ЗУБ. В хода на проведеното административно производство се установяват доказателства, че причината молителят да не желае да се завърне в родината е единствено финансова и реалният мотив кандидатът за закрила да не желае да се завърне при роднините си в С. след падането на режима на Б. А. и нелегално да премине в Република България е породен от икономически причини.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на Х. А. М. статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 /М. Е. and Noor E. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая се установява от представените справки, че след като жалбоподателят е

напуснал С. в страната са настъпили сериозни обществено-политически промени. Според представената към административната преписка справка на 18.09.2025 г., провинция К. е разделена на два административни окръга, К. и Ал Ф., които са допълнително разделени на общо шест подокръга, а столица на провинцията е [населено място]. Към март 2025 г. и според оценки на Международната организация по миграция (М.), населението на провинцията се изчислява на 111 706 души, включително жители, вътрешно разселени лица, завърнали се вътрешно разселени лица и завърнали се от чужбина лица. За сравнение, Световната здравна организация (СЗО) изчислява населението на К. на 149 374 души. Контролираните от И. Г. възвишения обхващат приблизително западните две трети от територията на К.. Към края на май 2025 г. Института за изследване на войната (ISW) показва, че Израелските отбранителни сили (IDF) контролират няколко участъка от съседна територия на изток от споменатата зона, включително района около [населено място]. През март 2025 г. израелските сили навлизат в Тел ал Ахмар ал Г. и окупират района. По-голямата част от останалата територия в Източна К. се намира под контрола на сирийската преходна администрация. Всички свързани със сигурността инциденти през референтния период са станали в окръг К., докато в окръг Ал Ф. не е регистриран нито един инцидент. Според данни на ACLED, военните сили на И. са участвали като основен участник в около 73% (16 инцидента) от всички инциденти, свързани със сигурността, регистрирани през референтния период. Осем от тези 16 инцидента са записани като "експлозии/дистанционно насилие" (три от тях включват и военните сили на С.), докато останалите осем са отчетени като "насилие срещу цивилни". Неидентифицирани въоръжени групировки са участвали в около 27% (шест инцидента) от всички свързани със сигурността инциденти.

През референтния период 9 декември 2024 г. - 31 май 2025 г. Сирийската мрежа за човешки права (SNHR) регистрира един смъртен случай на цивилно лице, причинен от страни в конфликта или от контролиращи сили в провинция К.. За периода март - май 2025 г. Университета в У. (UCDP) регистрира 3 смъртни случая сред цивилното население в провинция К..

Според оценки на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), към 12 юни 2025 г. в провинция К. са пребивавали 2 924 вътрешно разселени лица и 794 лица, завърнали се в райони на провинцията от вътрешно разселване след 27 ноември 2024 г. ВКБООН допълнително изчислява, че към 15 май 2025 г. общо 4 657 души, завърнали се от чужбина от началото на 2024 г., живеят в провинция К., като по-голямата част от тях (4 636) се завръщат в окръг К.. От 8 декември 2024 г. насам 2 880 души са се завърнали в провинция К. от чужбина.

Джубата ал Х. е малък град (селище) в Ю. С., административно част от провинция К. (Г. възвишения), в частта от провинцията в зоната на Силите на ООН за наблюдение за прекратяване на военните действия (U. N. Disengagement O. Force, UNDOF). Според Централното статистическо бюро на С., при преброяването от 2004 г., Джубата ал Х. е разполагал с население от 3493 души. По време на израелската инвазия в С., Израелските отбранителни сили (IDF) окупират селището и атакуват домове, разположени там. Израелските отбранителни сили създават военни постове и военни бази в и около [населено място] ал Х..

В отговор на края на управлението на режима на Б. А., израелският премиер Б. Н. заявява, че страната му вече не признава Споразумението за разделение на силите

между И. и С. от 1974 г. Впоследствие израелските въоръжени сили окупира патрулираната от ООН демилитаризирана зона между окупираните от И. Г. възвишения и контролираните от С. райони на провинция К.. Освен това те навлизат на сирийска територия отвъд демилитаризираната зона (главно в К., но също така и в Д.), завземайки села и стратегически позиции.

Към 19 декември 2024 г. ACLED отбелязва, че израелските сили контролират осем села в провинциите К., Д. и Провинция Д.. Те предупреждават жителите да "си останат вкъщи", създават постове и нахлуват в някои домове, твърдейки, че търсят оръжия и членове на "Х.". Между 19 декември 2024 г. и 1 февруари 2025 г. сателитни изображения показват, че И. изгражда шест военни обекта в буферната зона и още един обект извън нея на сирийска територия.

От информацията в горепосочената справка не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи лични заплахи.

От представените пред съда справки № МД-02-103 от 13.03.2026 г., № МД-02-150 от 15.04.2026 г. и № МД-02-173 29.04.2026 г. се установява, че преходно правителство, сформирано от "Х. Т. ал Ш." и други милиции, заявява ангажимент да стабилизира нацията и да изготви нова конституция в рамките на три години. На 29 януари 2025 г. А. ал Ш., известен още като А. М. ал Г., е назначен за преходен президент и очертава планове за насърчаване на помирието и приобщаването, същевременно подчертавайки важността на запазването на националното единство. В края на януари 2025 г. преходната администрация анулира конституцията на С. от 2012 г. и разпуска парламента, военните и службите за сигурност на предишното правителство. А. ал Ш. обявява серия от мерки, сред които създаването на временен законодателен съвет, обща амнистия за войниците от сирийската армия, премахване на наборната военна служба и начало на процес на реинтеграция за бивши правителствени и военни служители, включително високопоставени служители.

Преходната администрация в С. премахва задължителната наборна военна служба, освен в ситуации на национално извънредно положение. Според различни източници, сирийската армия ще се превърне в армия от доброволци, в която населението ще бъде насърчавано да участва, с цел осигуряване на границите на страната. Все пак остава възможно провеждане на потенциална кампания за наборна служба в случай на национално извънредно положение. Според различни източници, сирийската армия ще се превърне в армия от доброволци, в която населението ще бъде насърчавано да участва, с цел осигуряване на границите на страната.

В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 6 март 2026 г. се посочва, че общият брой на завърналите се в С. лица от 8 декември 2024 г. насам достига 1 488 667 души. Основната провинция за завръщане остава Д., следвана от Алено, И., Х. и Провинция Д.. В С. от началото на 2026 г. 11 341 домакинства (41 265 души) са се възползвали от парични Помощи за завръщане и реинтеграция. Освен това 419 завърнали се домакинства (2678 души) са получили парични помощи за създаване или рестартиране на малък бизнес.

От 2 март 2026 г. насам С. е свидетел на рязко увеличение на пристигащи лица от Л.,

особено през граничните контролно-пропускателни пунктове "Д. Ябус" (Провинция Д.) и "Д." (провинция Х.). Повече от 65 000 души, главно сирийци, но и ливанци, са преминали и двата пункта в рамките на пет дни.

Към април 2026 г. С. се намира в исторически преходен период. След драматичното сриване на режима на А. в края на 2024 г., страната е в процес на мащабна политическа трансформация и икономическо възстановяване. Въпреки премахването на повечето международни санкции през 2025 г., инфраструктурата е силно разрушена, а хуманитарните нужди остават критични. Сигурността се подобрява, по все още има райони с присъствие на въоръжени групировки и остатъчни клетки на радикални организации. Наблюдава се масово завръщане на бежанци (над 1 милион души от съседните страни), което оказва натиск върху социалните системи. От 2025 г. в страната функционира сирийско преходно правителство (Syrian transitional government), което поетапно възстановява контрола си върху териториите и държавните институции. През май 2025 г. бяха вдигнати икономическите санкции срещу С., което даде начало на процеси по нормализиране на отношенията с международната общност, включително и с Европейския съюз.

През март 2026 г. се проведеха непреки избори в области като Р. за да се попълнят местата в Народното събрание, чийто състав започна да се формира още през октомври 2025 г. Интегрирането на Сирийските демократични сили (SDF) в държавните институции е в ход, но среща сериозни пречки, водещи до спорадични сблъсъци (например в К.).

Икономиката бавно започва да се възстановява след вдигането на санкциите. Европейската комисия наскоро (април 2026 г.) предложи пълно възобновяване на Споразумението за сътрудничество между ЕС и С. и обяви финансов пакет от 620 милиона евро за 2026 и 2027 г. за подкрепа на възстановяването.

От изложеното в справките следва, че не са налице данни за ситуацията в С. да сочи на наличие на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл.9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и животът, и здравето на всеки граждан, намиращ се на тази територия, сам по себе си да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Сирийската арабска република, който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности (СЕО) по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2004/83 ЕО (отм.). В самото решение също има изложени доводи в насока степента на насилие в С. и специфичното положение на жалбоподателя. Въпреки наличието на безредици в някои региони, включително въоръжени сблъсъци, обстановката не достига до наличието на "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и живота, и здравето на всеки граждан намиращ се на тази територия сам по себе си да е изложен на реален риск от посегателство.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от ЗУБ уточнява, че тежките посегателства, изброени в ал.1 на същата норма, могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Освен че административният орган не е длъжен да извършва преценка и излага изрични мотиви относно чл. 9, ал.2 от ЗУБ, то и регламентираното в тази алинея уточнение е пряко свързано с ал.1, по която в процесното решение е извършена

надлежна преценка. При липса на други противопоставими доказателства, които да оборват фактическите изводи на ответника, съдът не може да обосновава извод за основателност на молбата за предоставяне на статут на сирийския гражданин по реда на чл. 9 от ЗУБ.

Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът "non-refoulement" (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя в проведеното интервю. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът "non-refoulement". Освен това следва да се има предвид и че, както посочва и ВКБООН в изпратеното до съда становище, забраната за връщане, предвидена в чл. 33, параграф 1 от Конвенцията от 1951г., сама по себе си не предполага право на лицето да получи убежище в определена държава.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, Трето отделение, 57-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А. М., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., чрез адв.Г. Г., против Решение № 5022/08.10.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните